

Tamara Zacharuk

Projekt "Praca z dziećmi i rodziną - wymiana dobrych praktyk"

Resocjalizacja Polska (Polish Journal of Social Rehabilitation) 2, 388-389

2011

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Projekt „Praca z dziećmi i rodziną – wymiana dobrych praktyk”

Tamara Zacharuk

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy w Siedlcach

W roku akademickim 2009–2010 realizowany był międzynarodowy projekt: „Praca z dziećmi i rodziną – wymiana dobrych praktyk” w ramach programu Wschód–Wschód Partnerstwo Ponad Granicami finansowany z grantu Fundacji Batorego. Uczestnikami projektu byli pracownicy naukowcy, studenci i pracownicy socjalni z czterech krajów: Polski, Rosji, Bułgarii i Słowacji.

Pierwsze spotkanie odbyło się w dniach 12–15 lipca 2010 roku w Akademii Podlaskiej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny) w Siedlcach. Instytut Pedagogiki gościł wówczas wykładowców i studentów z Tuleckiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. L.N. Tołstoja (Rosja), wykładowców i studentów Uniwersytetu im. St. Klimenta Ohridskiego w Sofii (Bułgaria) oraz Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie (Słowacja), a także pracowników socjalnych z tych krajów. Ze strony polskiej w projekcie udział wzięły prof. dr hab. Tamara Zacharuk, prof. dr hab. Anna Klimaszewska, dr Beata Bocian i dr Ewa Jagiełło z Instytutu Pedagogiki, studentki kierunku pedagogika ze specjalnością pedagogika społeczno-wychowawcza z resocjalizacją z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach: Kamila Cyran, Katarzyna Chromińska, Agnieszka Mądra i Monika Fedczuk oraz pracownicy socjalni: Sylwia Domżała-Kurtyak i Aldona Mierzejewska.

Goście w czasie wizyty studyjnej w Polsce mieli okazję odwiedzić m.in. Dom Dziecka w Siedlcach, Dom Dziecka Julin w Kaliskach, Dom Spokojnej Starości w Starych Lipkach, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Węgrowie oraz „Dom nad Stawami” – Dom Pomocy Społecznej w Siedlcach oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach. Uczestnicy projektu spotkali się z przedstawicielami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoczku oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie.

Druga wizyta studyjna związana z realizacją tego projektu odbyła się w dniach 18–21 października 2010 roku w Bułgarii. Gospodarzami spotkania byli pracownicy Uniwersytetu im. St. Klimenta Ohridskiego w Sofii. Na konferencji rozpoczynającej spotkanie uczestnicy projektu mieli okazję poznać zasady organizacji pomocy dziecku i rodzinie zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym w Bułgarii oraz rolę i znaczenie pracowników socjalnych w tym systemie. W części praktycznej wizyty studyjnej uczestnicy zapoznali się z pracą palcówek zajmujących się wychowaniem dzieci i pomocą socjalną rodzinom w Bułgarii. W bułgarskiej części projektu w programie znalazły się takie placówki, jak: Dom Dziecka w Sofii i w Wieliko Trnowo, Dom Samotnej Matki w Sofii, Wioska Dziecięca SOS w Sofii i Dren, Centrum Pomocy Społecznej Dzieciom i Rodzinie w Sofii i w Błagojewgrad.

Cechą wyróżniającą projekt było rzadko spotykane połączenie doświadczeń pracowników naukowych, pracowników socjalnych i studentów w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną, szczególnie narażonymi na wykluczenie społeczne i marginalizację. Zarówno w teorii, jak też bezpośredniej praktyce uczestnicy projektu poznawali przejawy i przyczyny wykluczenia społecznego dzieci i ich rodzin oraz sposoby rozwiązywania tych trudnych sytuacji w poszczególnych krajach uczestniczących w projekcie.

Jednym z efektów wyjazdów studyjnych, zebranych doświadczeń i podjętej współpracy oraz podsumowaniem realizacji projektu będzie międzynarodowa publikacja dotycząca problematyki opieki nad dzieckiem i rodziną w Rosji, Bułgarii, Słowacji i Polsce.

Pedagogika Resocjalizacyjna na Śląsku

Andrzej Czerkawski
Uniwersytet Śląski

Rozwój i działalność Pedagogiki Resocjalizacyjnej w województwie śląskim jest ściśle związany z historią Uniwersytetu Śląskiego i działalnością naukowo-dydaktyczną śląskiej pedagogiki. Uniwersytet Śląski jest młodym ośrodkiem akademickim, został utworzony w 1968 roku w wyniku połączenia filii Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach. Stąd istotne wydaje się przy omawianiu rozwoju działalności naukowej i dydaktycznej pedagogiki resocjalizacyjnej naszkicować instytucjonalizację nauk o wychowaniu w Uniwersytecie Śląskim. W początkowym okresie pedagogika rozwijała się na Wydziale Nauk Humanistycznych w Instytucie Pedagogiki i Psychologii, w obrębie którego funkcjonowały dwa zakłady: Zakład Pedagogiki oraz Zakład Psychologii. Zakład Pedagogiki początkowo zatrudniał pięć osób, jak widać początki pedagogiki na Uniwersytecie Śląskim były skromne. Na początku lat 70. można odnotować znaczący okres rozbudowy Instytutu oraz intensywnego wzrostu ilościowego kadry (powstają trzy nowe zakłady, a liczba pracowników w pionie pedagogiki wzrasta do 27). Dynamiczny wzrost zatrudnienia spowodowany był uruchomieniem obok już istniejących studiów magisterskich dla pracujących – zaoczne i wieczorowe – trzyletnich studiów zawodowych dla pracujących w zakresie: pedagogiki szkolnej, resocjalizacji oraz pedagogiki opiekuńczej.

W połowie lat siedemdziesiątych nastąpił podział Instytutu na dwie odrębne jednostki organizacyjne: Instytut Pedagogiki oraz Instytut Psychologii. W obrębie Instytutu Pedagogiki funkcjonowało sześć zakładów naukowych w tym Zakład Pedagogiki Społecznej. W tym okresie rozpoczęła się też działalność dydaktyczna i naukowa z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej. Oprócz dotychczasowych studiów magisterskich dla pracujących oraz zawodowych uruchomiono po raz pierwszy